

Dagobert McCsíp kontra Szélkötő Kalamona

Palkófordulás Kaposváron

Hisszük-e, hogy rózsabimbón látható lesz kedvesünk? Fontos-e, hogy haldok-lóbból csillagjárom válhatik? Muszáj hinnünk, mint ahogy azt is muszáj hinni, hogy fontos.

Gyerekeink fantáziáját Kalamona-mód gúzsba kötötte a tv. Képzeletük királyiai időjáró helikopteren, szuperbuszon robogó cinikus pofozógépekké változtak, kiráyleánykái pedig — elunván a várakozást — automata gépfegyverrel hónuk alatt maguk szabadítják ki magukat a terrorista-maffiózó vérre, bosszúra stb. szomjas vagy éppen dilinyós gengsztersárkány karmai közül. Felnövekvő picurkáinkat viszont a nem kevésbé szörnyeteg, izlés(de)formáló hatások egy pillanatra sem engedik ki markukból. Egészen kis koruktól a hupikék törpikék, Dagobert kacsa, éncipionim adogatják egymásnak őket. Amikor már nagyobbacska, a tini nindzsák, dzsiájdzsók folytatják, kinevelve a fiúkat a majdani terminátoros, pókemeres korszaknak, a lányokat az „olyan leszek pont mint ő” cindységnek.

Ezt a jól kiépített agyepenezs-hálózatot van hivatva elensúlyozni a könyv (szépirodalom), iskola, és nem utolsósorban a színház (így a kaposvári is, az évi egy gyerekelőadásával). És hát — tagadhatatlan — vesztésre állnak. Állunk. Mert a gyerek nem hisz, hanem a körülötte levő „életnek”, amelyben már sem a könyv, sem a tanulás, sem a barátság, sem a tisztesség nem számít igazán az értékek közé. A levegőben ma nem ez van... A kaposvári színház Szélkötő Kalamona előadását nézve azon gondol-

kodom: vajon szükségszerű volt-e felújítani ezt a tíz éve sikert aratott előadást? Vajon hat-e, úgy hat-e ez a darab most a gyerekekre, ahogy kelene, ahogy azt remélnénk.

Nyilvánvaló, hogy nem, a mégoly nagyszerű rendezés, játék ellenére sem. Persze igaz, hogy az utóbbi egy-két év gyerekelőadásait — Locspocs, Hamupipőke — messze fölülmúlja, de ahhoz már kevés (sajnos) a hagyományos mese, hagyományos módon tálalva, hogy megérintse a mai gyerekeket. Nem azt mondom, hogy nem tetszhet nekik, de nem változtat rajtuk. Márpedig ha valami, hát egy kaposvári gyerekelőadás kelene, hogy hasson — főleg, ha csak ez az egy van belőle egy évben.

A történet röviden: A gonosz Kalamona leláncolja a szelet, hogy így kényszerítse

Karácsony Tamás és Szücs Ágnes

a királyi párt leányuk hozzáadására. Senki nem vállalkozik rá, hogy leszámoljon a szörnyeteggel, kivéve a „nehezen kezelhető” Rontó Palkót. Útja során barátokra talál, jelleme is előnyére megváltozik, szerencséje sem hagyja el, és sikerül győznie. Teljes a happy end (túlcságosan is, ugyanis akiket csak lehetett, összeboronáltak egymással kicsit túl-

löve a célon). Még a táltosnak is kerítenek egy táltoslányt, kiderítve a Kalamonáról a nemes cél érdekében, hogy nem csak szél-, de lóköttő is...

A kaposváriak mindent megtettek a siker érdekében. Ami felróható hibájuk: úgy tetszik nem olvasnak elég mesét. Mert ha olvasnának, bizonytalán találnának olyanokat, amelyek érdemesebbek lennének a színpadra vitelre, mint a Kalamona. Kitűnő a rendezés, jók a színészek, sodró a lendület, a történet vérszegény voltát azonban csak nehezen tudják feledtetni. Ugyanis az eredeti — egyébként kitűnő — népmese nem bírja el a kétórás mesejátékká duzzasztást.

Kitűnő gondolat, hogy a „rontó”-ból is válhat jóra való ember. Ez azonban — egyébként szintén elsősorban a darab hibája — csak akkor lett volna hiteles, ha az átalakulás nyomán követhető. Palkó föl-emelkedése azonban inkább köszönhető a szerencsének, mint a legény jellemváltozásának. Némedi Palkóban egyébként valóban minden

Szücs Ági, Spindler Béla és Némedi Árpád

(Fotó: Csobod Péter)

palkósság megvan, magabiztosan vette az akadályokat, mint ahogy hasonlóképpen Hunyadkúrti táltos is, aki nem-hogy lécet, de csillagot sem vert le a magosban való vihanc közepette.

Spindler őfelsége kitűnő mint mindig, s mindenképp szeretnék szót ejteni nejről, Nagy Mari királynéről, aki talán a legvalóságosabb mesefigura. Nagyon anya, nagyon királyné, s legfőképpen nagyon nő. Szücs Ági királynő tökéletes pár Palkóval.

Különösen főördögként alakított nagyot Lipics Zsolt, de udvari költője és lázadó parasztja is nehezen felejthető.

Az előadás erőssége volt a zenéje és a versei, az előbbi Darvas Ferenc, az utóbbi Eörsi István és Károlyi Amy munkája.

A darabot most is, mint tíz évvel ezelőtt, Pogány Judit rendezte.

Nagy László